



საქართველოს გარემოს დაცვისა და გუდინის მინისტრი
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
ლიცენზიებისა და ნიგაროვების სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, თბილისი; 0114, გ. მამაკას ძ. ა. ტელ.: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 49
“10” 08 2010 წ.

I. სამსახურის მონაცემები

- საქმიანობის დასახელება – „გაჯის წარმოება“;
- საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს.
„გორგი 97“, გარდაბანის რაიონი, სოფ. გამარჯვება;
- განხორციელების ადგილი – გარდაბანის რაიონი, სოფ. გამარჯვება;
- განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 26.07.2010წ;
- მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შ.პ.ს. „ეკოლოგიური“.

II. მირითადი საპროექტო გადაზისაცვლილებანი

შ.პ.ს. „გიორგი 97“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „გაჯის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიშის თანახმად საწარმო, მდებარეობს გარდაბანის რაიონში, სოფელ გამარჯვებაში. საწარმოს მიერ დაკავებული მიწის ნავეთის ფართობი შეადგენს 4000 m^2 -ს. მისგან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 1300 m მეტრით.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიში ზოგადად განხილულია გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, ჩატარებულია საწარმოო ობიექტის განთავსებისა და მიმდებარე ტერიტორიის - რეკონის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, რომელიც მოიცავს ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახსიათებას, გეოლოგიური მდგომარეობის შფასებას, კლიმატურ-მეტეოროლოგიურ პირობების, ჰიდროლოგიური ქსელის, ფლორისა და ფაუნის დახსიათებას. ასევე მოცემულია ეკოლოგიური მდგომარეობის ანალიზი, შეფასებულია გარემოს კომპონენტების - ატმოსფერული პარენის, წყლის ობიექტებისა და ნიადაგის დაბინძურების საწყისი მდგომარეობა. შეფასებულია არსებული რადიაციული ფონი. განხილულია გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების ფაქტორები.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით საწარმო წელიწადში გეგმავს 6240 t ტონა გაჯის გამოშვებას (წარმადობა 3 t/s), რომლის 1 t ტონის საწარმოებლადაც იხარჯება დახსლოებით 1.15 t სანედლეულო მასალა (თიხა - 7800 t/t), 60 m^3 ბუნებრივი აირი ($374400 \text{ m}^3/t$) საწვავად და წყალი საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის 312 m^3 წელიწადში. საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულო რესურსებით, ელექტროენერგიით, სათბობით, კავშირგაბმულობის საშუალებებით - ხორციელდება არსებული სამომხმარებლო ქსელიდან.

საამქრო გაჯის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულს (რომელიც უმთავრესად შედგება კალციუმის სულფატებისგან, ნაწილობრივ კი კალციუმ-მაგნიუმის სულფატებისა და კარბონატებისგან ნატრიუმ-კალიუმის ალუმინიკატო და რკინის ნაერთთა მცირე მინარევებთან ერთად) ღებულობს ავტოთვითმცლელებით. საწარმოში შემოსული ნედლეული მიეწოდება ნედლეულის გადასამუშავებელი დანადგარის მიმღებ ბუნებრივი კონვეირით გამოსაწვავად გადადის ბბრუნავ ღუმელში. სათანადო დახრის მქონე მბრუნავ, ორდოლიან ღუმელს გვერდიდან წინაღი ღენის პრინციპით მიეწოდება ბუნებრივი საწვავი აირი (180 m^3 საათში). წარმოებული ნედლეული (გაჯი) მიეწოდება მზა პროდუქციის ბუნებრივ, საიდანაც მომხმარებელს ავტოტრანსპორტით გააქვს. საწარმოს საქმიანობა გათვლილია საქართველოს სანედლეულე ბაზის გამოყენებაზე. საწარმოს მიერ დაგეგმილი მუშაობის რეჟიმია $8 \text{ საათიანი } 260 \text{ სამუშაო დღით}$.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია გაჯის ნედლეულის საწყობი, ნედლეულის ბუნკერებში ჩატარა, ნედლეულის ტრანსპორტიორი, გაჯის გამოსაწვავი ბარაბანი, გაჯის ჩატაროდუქციის ბუნკერში და პროდუქციის ავტოტრანსპორტში გადატვირთვა. საწარმოდან გაფრქვეული, ატმოსფერული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტკერი, აზოტის ორჟანგი და ნახშირჟანგი.

საწარმოს მიერ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ გამოფრქვევათა ნორმების პროექტი და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროების და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინგენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის სამსახურებთან.

საწარმოდან მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშში აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მეტრიან რადიუსის მანძილზე და მითუმეტეს, ობიექტიდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან (1300 მ) მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

ატმოსფერული ჰაერის დაცვისა და ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გარქვევის შემცირების მიზნით საწარმო აღჭურვილია მტკერდამჭური მოწყობილობებით - მტკერდამჭური კამერით (ეფექტურობით 20 %) და ციკლონით, რომლის ეფექტურობა ტოლია 90 %-ის ტოლია.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების მხრივ, საწარმოში ტექნოლოგიური დანადგარების მუშაობისას ადგილი არ ექნება ხმაურის დასაშვებ ნორმაზე გადაჭარბებას. საწარმოს მუშაობისამსახურები აღიჭურვებიან სპეც ტანსაცმელით და საჭიროების შემთხვევაში მტკერისა და ხმაურის ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

მტკერის გამოყოფის შემცირების მიზნით არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობების დროს გათვალისწინებულია ტერიტორიის მორწყვა.

სასერელ-სამურნეო მიზნებისათვის წყლის მომარაგება ხდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდენ (ხელშეკრულების საფუძველზე) საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის გამოყენებული წყლის ჩაშვება ხორციელდება ამოსაწმენდ რამოში, რომლის გატანა მოხდება პერიოდულად შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის თანახმად საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად საწარმოს განლაგების ზონის ნიადაგურ საფარზე, ასევე ადგილობრივ ფაუნასა და ფლორაზე რაიმე მნიშვნელოვანი უაღვევებითი ანთროპოგენური ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.



წარმოდგენილ ანგარიშში განხილულია საქმიანობის შედევრად შესაძლებელი ავარიული სიტუაციების აღმათობა და მათი მოსალოდნელი შედევრების თავიდან აცილების ღონისძიებები, ხანძარსაწინააღმდევო ღონისძიებები, შეფასებულია საქმიანობის ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური შედევრები. ასევე განსაზღვრულია გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზეგავლენის შემცირებისა და თავიდან აცილების ღონისძიებები, ასევე მოცემულია ნარჩენების მართვის კონკრეტული ღონისძიებანი. განხილულია საწარმოს საქმიანობით გამოწვეული ნარჩენი (კუმულატიური) ზეგავლენის კონტროლისა და მონიტორინგის მეთოდები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში საექსპერტო კომისიის წევრების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. საწარმოს ხელმძღვანელობაშ საწარმოო ობიექტის ექსპლუატაციისას აწარმოოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგი (თვითმონიტორინგი);
2. საწარმოს ხელმძღვანელობაშ უზრუნველყოს:
 - „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი მავნე ნივთიერებების გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
 - ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობასა და მათ უსაფრთხო განთავსებაზე პერიოდული მონიტორინგის წარმოება;
3. შესრულდეს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით განსაზღვრული სავალდებულო მოთხოვნები, რეკომენდაციები და ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

IV. დასკვნა

შ.კ.ს. „გიორგი 97“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის
მიზნით ეკოლოგიური ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „გაჯის
წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით
საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III
თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი:
ნიკოლოზ ჭახნავია
(სახელი-გვარი)

